

لاییتى ب توندى گۆت:

- نەء.. قەد چى نايىت ئەم ھەمى بېتىكىشە دى ھارىكارىيا ئىيىك كەين دا زويكا دەرزىكى پەيدا بکەين و دى دگەل ئىيىك ژى زقرينە ۋە.

پاشى بەرى خۆكەرە ھەۋالىن خۆ و گۆتە وان: مانە ودىه ھەۋالان؟
ھەميان ب ئىيىك دەنگى گۆتنى: بەلىنى راستە. سىقانە گەلەك كەيىف خۆش
بۇو و گۆت:

- پا دى ھەر ئىيىك ژ لايىخ خۆقە لى بگەريتت و ئەھۋى زويىر پەيدا كر بلا
گازى ھەۋالىن خۆ بکەت.

ل دويىش ۋىن گۆتنى ھەرئىك ژ وان چۈونە لايىكى و ل دەرزىكى گەريان،
ل پشت ھەر بەرەكى و ھەر دارەكى، ھەتا د ناف قەرەمەن ب رەخ ئاقى ۋە
ول پشت گىاشىنەنكان ژى. نىقىرۇل وان بۇو ئىقشارى لى ل چ جەنان دىبار
نەبۇو. ھەمى ماندى و دەست ژ پىيىان درېزىر زقرين بۆ جەنى خۆ يى بەرى و
روينىشته خارى. شەرى ھەناسا خۆ ب زورى كېشا و گۆت:

- خودى دزانىيت كا نوكە ل كىرىي يە.

مەقەسى گۆت: نەكە د عەرەبانكا تەرەكتۈرى دا مابىت؟

سىقانە گۆت: نەء.. ئەم ھەمى دگەل سندۇقى يىيىن پەشىن لى چونكى
دەرزىك ياسىڭ بۇو زويىر يا پەشى و دویرىر كەفتى.

پاشى ب خەم ۋە گۆت: ھەرودەكى يا بۇويە ئاف و دئەردى دا چۈويە
خارى.

دگەل ۋىن پەيىنى، لايىت ژ نىشكەكىيە ژ جەنى خۆ رابۇو و گۆت:

- من پەيدا كرا!

ھەميان بەرى خۆ دانى و ب خۆشحالى ۋە گۆتنى: كا ل كىرىي يە؟

... هەمیان ل بەرامبەری خۆ چالە کا مەزن دىتىن و پاشى يېتكەھ گازى كىنى: دەرزىك تول و تۈرى يى?

دهمني لا ييتن هه فالين خوب كه يف خوش ديتين گوته وان:

- دهمني ئهزز لايي خوفه ل ده رزيكى د گهريام، من چالهك ديت لى من هزر نه دكر كوي يا كه فتىه تييدا؟

مهقهسي گوت: وسا يا دبىشىت هه روھكى يا تييدا و چاقھرى مەيە.

سيقانهى ب لهز گوت:

- چى دبىت كوكه فتىته تييدا ۋېجا لهزى بکەن دا بچىن چونكى دنيا بەرث تارىي ۋە دچىت. هەمى ب لهز بۆ رىكا دەست نىشانكى ب رى كەفتىن، دهمني گەھشتىنە وى جەھى، ل بەرامبەر خۇچالەكاكا مەزن ديتىن، دهمني شەي بەرى خۇدايە چالى گوت:

- ۋېجا ئەم دى چەوا زانىن کا تىدايە يان نە؟

سيقانهى گوت: دى گازى كەينى.

پاشى هەميان پىكىفە گازى كرنى: ده رزيك تول ويرى بى؟

گازىيا وان بىن بەرسف ما. مشارى ب توپرىسى ۋە گوت:

- ل ۋېرى زى نىنه.

سيقانهى گوت: بى ئومىيد نەبن دى جارەكاكا دى زى گازى كەينى.

جارەكاكا دى گازى كرنى پاشى خۇبىيەنگ كرن، لا ييتن ب كەيف خوشى ۋە گوت:

- من گوه لى بۇو، دەنگى ده رزيكى هات، گازى بکەنلى دا دلخوش بىت.

مهقهسي گوت: دهمني ده رزيك ل نېزىكى من، دەنگى وى گەلهك بى لواز بۇو ۋېجا نوکە ل بىنى ۋە چالى دى چەوا من ھاى ژ دەنگى وى بىت؟

سيقانهى ۋە جارى ب تىن گازى كرى. دەنگى ده رزيكى كۈپر دهات:

من گوه ل وەيە، من بىننە دەر!

هه میان سه حکرنه ئېك کا کى دى چاره يەكتى پەيدا كەت.
لا يىتى گۆت: پا دى چەوا شىيەن بچىنە دنا فەچالى دا؟
مەقەسى گۆت: ئەودى ل سەر تەمینىت.
كەفە كەف ژ مشارى هات و ب توپرىھىي قە گۆت:
- ئەھ .. ئەھ دەرزىكە ژى ھەر بۆ مە ئارىشان چىدكەت.
سېقانەي ب خەم قە بهرى خۆ دا مشارى و گۆتى:
- ۋان ئاخفتان نەبىزە ما وى حەز دكە بکەفيتە دچالى دا؟
شە ژ ھزرىن خۆ ھاتە دەرى و ڦىشكە كىيغە گۆت:
- من زانى لىنى نزانىم كا دى چى بىت يان نە؟
مەقەسى گۆتى: دى تۈزى خۆ بچەربىنە كا توچ دزانى؟
لىنى ئەز بىزىم دى ئەو كار يىنى بىن ئەنجام بىت.
سېقانەي ب گەزىن قە گۆتە شەي: كا دى بىزىھ، چىيە؟
شەي گۆت: ب رەخ ئاققى هندە قەرەم يىن ھەي. پاشى روى كرە مشارى.
مشارى د مەرەما وى گەھشت و ب توندى گۆتى:
- ۋىجىا؟ تو بۆچى بهرى خۆ دددەيە من؟
شە چوو دەث و گۆتى: چونكى دەپيا قەرەمان بېرى.
مەقەس كەنى و بهرى خۆ دا مشارى:
- ھزرە كا جوانە.

مشارى ناچەقاڭگەرىي قە گۆت: كەنېيە كا لاوازە ما هوين نابىيىن ئەز يَا
چەمبايى مە؟ ئىنى ژى بۆ ھەوھ بىزىھ دندكىيەن من نەدىيىن.
لا يىتى گۆت: جەرباندنا وى يَا بىن زيانە بەلىنى پا.. ئەم ھېيشتا نزانىن كا
ئەو قەرەم بۆ چى يە؟

مهقهسىن گوت: گلهك حنيره ثىن جارى تو نزانى چونكى تو مامۆستايى
پهيداكرنى بولى و هەردهم تە دگوت من پهيدا كر..
سيقانهى زوى ئاخفتنا مەقهسىن بىرى و گوتە وان:
- دى قەرەمەكى درىز ئىينىن و دگەل ئىك ز مە دى داهىلىنە خارى، ثىجا
شە و مەقس و لايىت دى دگەل مشارى چن و ئەززى دى ل ۋېرى چاقەرى
ھەوھ بىم.

ھەمى چاقەرى بەرسقا مشارى بولۇن، مشارى بەرى خۆدا وان و گوت:
دئى بلا، ھوسا نە سەحکەنە من.

سېبەرا درىشا داران پەياما ئىشارىيەكا درەنگ رادگەھاند، لەورا ھەر چوار
كەرەستان پىنگاۋىن خۆ سەشك راکرن. بايى ھوين و قورە قورا بەقان وەسا
نىشان ددا كۈيتن نىزىكى ئافى دېن، لايىتى بىتها خۆھەلکىشا و گوت:
- ئەقە چ بىتها خۆشە دەيت؟

مهقهسىن گوت: بىتها پىنگى يە.

دەمەك بۇرى و قەرەمەن كەسک خۆيا كرن. شەى گوت:
- ئەقە ژى قەرەم.

ھەمى راوهستيان و سەح كرنە قەرەمان. ھەدارا مشارى نەھات و
چاقەرى بولۇ دا قەرەمان بېرىت و دىسان بولۇ كف كفا وى:
- دى بىشىن كا دى كىزىكى بىرم؟

لايىت چەند پىنگاۋان چۈرۈپ بىش و پاش سەح كرە قەرەمان:
- ئەوا ھەنى ياز ھەميان درىزتر بېرە.

مشارب توپىرىيە قە لايىت فەجقاند و گوتى:
- تە دەيت ئەز ب خەندقىم؟ نى ئەو ياز دېقەك ئافى دا.

دوزیکن گزنه مدهقمن: نهنج جاران قهنجبا هدوه زیبر ناکدم

مهقهسىن گۆت: نهترسه ئاڭ هەمى بۇھۆستەكى يَا كوبىرە.

پاشى ب ئەزمانەكى تىژ و لۆمەبى قە گۆتى:

- يان زى بىزە تو يَا دخەما دەستكى خويىنى شىكەستى؟ و دترسى تەرى
بېبىت؟

لايىتى زانى دى ديسان ناقبەرا مشار و مەقهسىن دى تىك چىت گۆته

مەقهسىن:

- بىدەنگ بە، تو زى نەھندا رەنگىزى كو ترانىيت خۆب مشارى بکەي.

مشار ھەر وەسا كو دبن لېقان را دئا خفت چوو دناش ئاقى دا. دگەل
ھندى شېپىنەك ژئاقى ھات، جرفەك ب مشارى كەفت و ب دەنگەكى بلند
قە گۆت:

- ئە و چ شېپىن بۇو؟

لايىتى گۆت: نهترسە بەق بۇو.

مشار چەند جاران ب گىياينىن درېڭىز دئالىا بەلى ب ھەر حالەكى ھەبى
قەرەمەك بىرى و ژئاف ئاقى ھاتە دەر. لايىتى ب كەيفخۇشى قە سوپاسيا
مشارى كر پاشى گۆته ھەۋالىن دى دا لەزى بکەين ھېز نە بۇويە شەف.
دنيا ھېيدى ھېيدى بەرف تارى بۇونى شە د چوو و ئىكەمین ستىر ل
ئەسمانى چاقى خۆل وان نقاند. مەقسۇل بەراھىا ھەميان د چوو، ل پشت
خۆزقىرى و گۆته لايىتى:

- تو بۆچى رۇناھىيى نادەيە رېكى?

لايىتى كو ھارى مشارى قەرەم ھەلگەرتىبوو گۆت:

- ھندى چاقىن مە بىيىن ئەز گولۇپىن ھەل ناكەم چونكى دى مە پىدىقى ب
رۇناھىيى بىت.

شەقى تاريا خۆل سەر ھەمى جەhan دا ۋەدا. ھەمى ب قەپەمەن گەھىتنە دەف سىقانەي، سىقانە گەلەك كەيفخوش بۇو.

- ھوبىن گىرۇ بۇون. ئەز گەلەك دخەما ھەوەدا مام.

شەى گۆت: رىكا مە يا دويىر بۇو، دى زويىكا قەپەمەن داهىتلەنە دچالى دا نوکە دەرزىك گەلەك يا پەريشانە.

سىقانەي بەرى خۆ دا مەقەسى و گۆت:

- قەپەمەن دەگۈھەكىن مەقەسى دا ببورىين دا ب چىتە دچالى دا. مشارى كەنەنلىكىن و گۆت: ھزرەكە جوانە.

مەقەس د مەردەما مشارى گەھىت و بىئى خۆ شەپىزەبىكتەن گۆت:

- ئەقە هەرزەكە جوانە و نە ب تىنى ئەز بەللىكى ئەم ھەمى پى كەيفخوشىن و دەپىا ئەم ھەمى ھارىكاري ئىك بىن دا بشىئين ئارىشان ژ رىتىا خۆ راكەين.

پاشى روى كە لايىتىن و گۆتى:

- قەپەمەن د گۇھىن من را بىكە دابچىم ھەۋالى خۆ د تارىيىن دا قورتال بىكەم. لايىتىن ئەو كار ئەنجام دا و ب ھارىكاريا ھەۋالىلەن خۆ ئەو داهىتلا خارى و رىك بۆ روهن كر و مەقەس ژى ل پېش چاقىئىن حىتىرگەرنى يىن ھەۋالىلەن خۆ چوو خارى.

دەمى دەرزىكىن مەقەس دىت گەلەك كەيف خۆش بۇو و گۆتى:

- ئەز چ جاران قەنجىيا ھەوە ژ بىر ناكەم.

مەقەس ب روېھەكىن گەش ۋە گۆتە دەرزىكىن:

- دەكىن خۆ يىن تىيىز دەپەمەن را بىكە، نوکە نە دەمىن ۋان ئاخفتىنانە. دەرزىكىن بىن گىرۇ بۇون دەكىن خۆ دەپەمەن را كر و پاش مەقەسى ب دەنگەكىن بلند گازى كە ھەۋالىلەن خۆ:

- مه هەلکیشىن

ھېدى ھېدى، بەرەف سلال بلند بۇون. دەما گەھشتىنە سەرى، دەرزىكى
ب دىتنا ھەۋالىتىن خۆ رۆندىكىن كەيەخۆشىيەن رەتن و گۆت:
- گەلەك سوپاس بۆ ھەۋە، دەما ئەز بى ھېشقى بۇوييم ھەۋە ئەز بھېشقى كرم،
ئەقە جارا دوى يە هوين من قورتال دكەن.
سېقانە گەرنىزى و گۆت:

- تو ھەۋالا مەيى و لىسەر مە فەرە ئەم ھارىكاريا ئىتك و دو بىكەين لى پا،
د چىا ئەم چارەيەكى بۆ تە بېبىنин.
مشارى ژ نشىكەكى قە گۆت:
- بەندىكەكى ژ رىشىيا دەستكى خۆزىقە بکە و دكۈنچا دەرزىكى را بىكىشە
و بکە دگوھى مەقەسى را، وەكى گوھاركان.
مەقەس ب لۆمەقە گەرنىزى و گۆت:

- گەلەك باشە، ئەم نەمرىن و مەدىت كارەكى باش ژ مشارى چىبىو. دى
لەزى بىكەن و دەرزىكى ب گوھى من قە گىرى بىدەن دا چ جارىن دى بەر زە
نەبىت.

ھەمى ب ٿى سەركەفتىنە كەيەخۆش بۇو بۇون لى شەف ب سەر وان دا
ھات بۇو و ٿى جارى ھەيى ب تاقا خۆ يَا گەش ئەرد بۇ وان رۆھن كر بۇو
و سەتىران ژى ب جوانىيا خۆئەسمانى رەش نەخشاند بۇون. سېقانە گۆت:
- دەپىت ئەم ئەف شەقە ل ٿىرىي بىن و سېپىدى ژوى ب رى كەقىن.

بەرى شەى ب دارەكە مەزن كەفت و گۆت:
- ئەو دارا ھە يَا ب رەخ جادى قە خۆس جەھە بۆ نەقىستىنە و سېپىدى ژى دى
سېيىن زويكا بکەقىنە رى.

بریقهها مهقه من سورجها قله لکن از هندسه سرین و آن را گشتا، قله لعن جزو غیرم گو دا سه قسم را گشت.